

©
L
A
J
K
H

T
C

Kooli elu.

Õpilasp. vanem J. Otsason.

Õpilaspere vanema valimisest 17. IX 32.

Tänavusteks Õpilaspere vanema kandidaatideks olid, nagu teada, J. Otsason, L. Päärend, N. Vaat. Valiti Juta Otsason Va klassist.

Valimistel said hääli: J. Otsason — 204, L. Päärend — 161, N. Vaat — 29. Tyhje seadeid oli 34.

Valimas käis 94,5% yldisest õpilaste arvust. Klassidest käis hääletamas:

Ia — 93,8%, Ib — 96%, Iia — 84%, Iib — 94,8%, Iic — 96,6%, IIb — 97,2%, IIc — 100%, IVa — 92,6%, IVb — 90,6%, IVc — 100%, Va — 96,3%, Vb — 100%, Vc — 87%.

Spordiringi ava-koosolek 15. IX 32 kell 17.

Päevakorras: 1) avamine, 2) valimised, 3) referaat prl. M. Treierilt: „Spordi ja hygieena tähtsus meie tervisele“; 4) läbirääkimisi.

Ringi juhatusse pääsevad: juhatajaks: M. Vassil (Va), abiks H. Paide (Vc), laekuriks L. Mals (Iib), kirjat. A. Rothberg (IVc), abiks M. Rästa (IVa).

Referaadis antakse mitmekesine ylevaade spordi mõjust tervisele, tuuakse rõivastuse ja jalanõude valimiseks palju näiteid, nende negatiivseid omadusi meie tervisele ebaprakti-lisel valimisel ja veel palju muid elulähidasi kysimusi.

Koosolekul oli õpetajaist prl. M. Treier ja hr. V. Käppa.

Esinduse koosolek

21. IX 32. a. kell 17 ajaloo-klassis.

Päevakord: 1) Õpilaspere valitsuse kinnitamine, 2) kohtunike valimine, 3) revisjonikomisjoni valimine ja 4) arhivaari valimine.

Valitsus saab poolt 19 ja vastu 3 häält. Seega on valitsus kinnitatud järgmises koosseisus:

Õpilaspere vanem: Juta Otsason (Va), abi: Leida Päärend (Vb), üldhariduse juht: Gerda Virks (Vc), ringide-juht Aino Hurt (Va), korraldaja: Nadja Vaat (Va), laekur: Kadri Triik (IVa) ja sekretär: Maie Kimmel (IVb).

Kohtu eesistujaks valitakse: Aino Elevant (IVc), I kohtunikuks: Aino Hurt (Va) ja II kohtunikuks: Salme Anso (IVa).

Revisjoni-komisjoni: E. Toom (IVc), T. Adler (Ia) ja E. Kippasto (Iib).

Arhivaariks: L. Juksaar (Va).

T. T. G. Enesekasvatuseringi avakoosolek

16. IX 32. kell 17 ajaloo-klassis.

Koosoleku avab eelmise aasta juhataja, andes yhtlasi ylevaate Ringi läinud aasta tegevusest, mis seisib vaidluse- ja referaatkoosolekute korraldamises, emadepäeva pyhitsemises, E. N. Karskusliidu korraldatud noorsootege-laste kursuse osavõetus ja harjutusis tahtejõu alal.

Uus juhatus valitakse järgmises koosseisus: L. Pedajas Va — juhataja, E. Niggol Va — abi, M. Sarv — IIIa — kirjat., H. Soobik Iia — abi, A. Jürgenthal Iic — laekur.

Revisjoni-komisjon: H. Tõnisson IVa, L. Kallas IVc.

Järgneb refraat hr. Th. Künnapas'elt.

Peamiselt katseist koosnev referaat äratas kuulajaskonnas õige elavat huvi.

Koosolek lõppes kell 19.50.

Koosolekult osavõtjaid oli 70-ne ymber.

Kirjanduseringi referaatkoosolek

20. IX 32 kell 17 ajaloo-klassis.

Osavõtjaid yle 50-ne. Koosolekul viibisid ka dir. J. Roos, prl. E. Jaska ja prl. E. Rosenberg.

Refereeris meie uus saksa keele õpetaja prl. Th. Thomson teemil: „Noorusea pilte saksa kirjanduses“.

Referaadis anti väga ylevaatlik pilt saksa kirjanduse esinevatest romaanidest ja novellidest, mis on pyhendatud arenevatele noortele.

Referaat, lähtudes nii kasvatuslikust kui ka hingeteaduslikust vaatekohast, tõi palju ja õige huvitavaid näiteid noortest, kes enda arenemises on jõudmas täisealisteks.

Oleks tahtnud näha rohkem elavust referaadile järgnevail läbirääkimistel.

Õpilaspere kooperatiiv

on avatud igapäev hommikul enne tunde, I vaheajal ja suurel vaheajal. Kooperatiivist saab osta igasuguseid kirjutustarbeid .

TARTU TÜTARLASTE GÜMNAASIUMI ÕPILAS- PERE HÄÄLEKANDJA

Nr. 2.

1. oktoober 1932.

V aastakäik.

Väljaandja: Tartu tütarlaste gümnaasium. Pea- ja vastutav toimetaja: Aug. Raud; abi: E. Jaska. Tegev toimetaja: A. Hurt. Toimetuse liikmed: L. Juksaar, E. Kippasto, T. Linde, H. Puusepp, L. Raba. Talituse juhataja: V. Käppa. — Kaastööd võtavad vastu toimetuse liikmed igal ajal. — „T. T. G.“ ilmub iga kuu 1. ja 15. päeval, välja arvatud õppetöö vaheajad. Tellimishind: aastatellijale 20 senti number, üksiknumbrite tellijale à 25 senti.

T. T. G. raamatukogust.

Raamatukogu tohiks olla ühes õppeasutises klassiõpetuse kõrval sellele järgnevalt tähtsaks vaimuarendavaks vahendiks. Õppeasutis, kus on suur raamatukogu ja kus on kujunenud aktiivne ja teadlik huvi raamatukogu vastu, on saavutanud tähelepanuvääriva arendamisteguri oma otseste ülesannete täitmisel. Tartu tütarlaste gümnaasium võib selles asjas endaga rahule jääda. Ei ole mitte liialdatud, kui konstateerida, et raamatukogu suuruse ja raamatukogu tarvitamise poolest on ta kogu Eesti keskkoolide hulgas esirinnas, kui mitte esikohal. See seisukoht pole saavutatud mitte juhuslikult, vaid püsiva, väga järjekindla töö läbi raamatukogu kordkorralise suurendamise ja lugemishuvi tõstmise näol. See töö on kestnud aastaid ja annab, mis aasta edasi, ikka meeldivamaid tulemusi. See, et Tartu tütarlaste gümnaasium omab praegu kogusummas üle 10.000 köite väga mitmesuguseid raamatuid iga õppeaine alalt, on tõsine saavutus, kui meenutada asjaolu, et kool ise on vaid vana kolmeteistkümmend aastat ja et kuni 1923. aastani toimus raamatukogu-asjanduse edendamine koolis vähese intensiivsusega ja juhuslikult. Nii on jõutud peaaegu välja selleni, et iga aasta on juure hangitud keskmiselt 800—900 raamatut. Need, keda otseselt ei huvita raamatukogu suurendamise küsimus, võivad oma pühas naiivsuses või passiivsuses arvata, et sellise raamatute juuremuretsemise numbrini jõutakse igal aastal nn. „k r o o n u - s ü s t e e m i“ alusel, s. o.: lastakse võtta kooli eelarvesse ükskõikselt vastav summa ja ostetakse siis selle eest raamatuid.

Ei, nii lihtne see asi küll ei ole olnud. Nii mõtelda on tõesti naiivsus. Kui see oleks olnud nii, oleks meie kooli raamatukogu olnud mitme tuhande eksemplari võrra väiksem. Kes asjale seisavad lähemal, teavad ometi väga hästi, kui päratu energiaga on katsutud kaitsta seisukohta, et igaaastases kooli eelarves oleks raamatukogu jaoks määratav summa võimalikult suurem; kes asjale seisavad lähemal, teavad samuti, et raamatukogule on katsutud hankida lisasummasid väljaspool ametlikku eelarvet igal soodsal juhtumil; kes seisavad asjale lähemal, teavad veel, millist piinlikku ökonoomiat on peetud ja juhuseid kasustatud raamatute muretsemisel, köitmisel, raamatukogu korraldamisel jne. Siin on tehtud niisamasugust pingutavat ja järjekindlat tööd nagu T. T. G. üldise õppetase tõstmiselgi. On selge mainimata, et T. T. G. raamatukoguasjanduse arendamisel on peamised teened meie tulihingelisel koolijuhatajal, kes oma isiklikuski elus on kirglik raamatute-harrastaja.

Ei aita veel üksi suur raamatukogu, kui ei kasvatata ka õpilasis huvi ja armastust raamatute vastu. Selles suhtes on koondunud ühiseks rindeks meie kahekümne kahe alaraamatukogude juhatajate personaal ühes koolijuhatajaga ja teiste aineõpetajatega. Sest ajast peale, kui T. T. G. raamatukogu jaotati ainekogudeks, on tõusnud silmapaistvalt raamatukogude tarvitajate üldarv, samuti huvi õpilaskonnas raamatute vastu. Ikka ja ikka avastatakse uusi saladusi, mis lähendavad õpilasi raamatutele; ikka ja ikka kasvavad koolis õppivad noored roh-

kem raamatutega kokku; ikka ja ikka rohkem muutub neil raamat paratamatuks vajaduseks õppetöös ja enesearendamises. Ainult üksikuid leidub veel õpilaste hulgas, kellele on raamat ükskõikseks esemeks; nende meel ja mõte rändab, kahjuks, muid radu; ometi kahaneb aastast aastalt säärase õpilaste arv.

Kui heita pilk läinud 1931./32. õ.-a. raamatukogu tarvitamisele, ei ole otsest tarvidust koormata lugejaid rohkete arvude loendamisega. Jätkeb küllalt meie raamatukogu seisukorra demonstreerimiseks, kui esitada mõningaid iseloomulikuid fakte ja arve.

1931./32. õ.-aastal võeti kõigist ainekogudest kokku raamatuid 24,262 korda, mis teeb iga õpilase kohta 48 raamatut õppeaastas (eelmisel aastal tuli 47 raam. õpil. kohta). Teiste sõnadega: T. T. G. raamatukogud on läbi loetud rohkem kui kaks korda õppeaasta kestel.

Kõige rohkem kasutamist ja haruldast lugemise tõusu on näidanud möödunud aastal eesti keele ainekogu, kust on võetud raamatuid 8043 korda (eelmisel aastal 5026 korda), mis teeb iga õpilase kohta 16 raamatut (eelm. aastal 9 raam.); seega on see kogu läbi loetud, piltlikult öeldud, 4 korda.

Teisel kohal tarvitamise suhtes seisib eestikeelne üldkogu, kust on võetud raamatuid 1. a. 5686 korda (eelmisel aastal 6681 korda), nii et iga õpilase kohta tuleb 11 raam. (eelm. a. 12 raam.); kuigi siin on märgata väikest lugemise langust, on ometi seegi kogu loetud läbi ligikaudu 3 korda.

Neile kogudele järgneb ajaloo-kogu 2208 väljaantud raamatuga ja 4 keskmise arvu lugejaga (püsinud endise aasta tasemel); siis: saksa keele ainekogu 1283 tarvitajaga ja 3 keskmise arvu lugejaga, ingliskeele ainekogu 1151 lugejaga, looduslooa ainekogu 1018 lugejaga, käsitöökogu 974 lugejaga (viimasel kolmel lugejate-arvu keskmine 2), maateaduse ainekogu 609 lugejaga, fondikogu 456 tarvitajaga, joonistamise ainekogu 340 lugejaga (lugejate-arvu keskmine viimaseil ligikaudu 1) jne. Ei tohi jätta siinkohal mainimata ka Kirjandusringi raamatukogu 1875 tarvitajaga, kuigi see kogu on väljaspool ametlikku raamatukogu.

Klasside järjekord läbiloetud raamatute arvult iga õpilase kohta oleks järgmine: Ib — 72, Iib — 70, Ia — 58, IIIb — 50, IVa — 48, IVb — 45, Ic — 40, IIa — 40, IIc — 40, IIIc — 40, IVc — 40, IIIa — 35, Vc — 30, Vb — 28, Va — 25.

Üldpilt oleks niisugune, et nooremad klassid on rohkem lugenud kui vanemad. Seletada võiks seda sellega, et nooremail klassel on

suur hulk kogus leiduvaid raamatuid veel läbi lugemata; teiseks on neil lugemiseks rohkem aega, kui vanemal klassel; vanemad loevad peamiselt õppekursuses tarvisminevaid raamatuid.

Raamatukogu suurtaarvitajaist on mainimise väärt järgmised õpilased: Repson (Iib) — 271 raam., Meos (Iib) — 246, Krootman (IIc) — 230, Lilo (IIc) — 172, Pöder (IIIb) — 162, Annuk (Ia) — 160, Kipasto (Ib) — 139, Waldman (Iib) — 122, Koik (Ic) — 118, Kass (Iib) — 107, Meos (IIc) — 103, Kallas (IIIc) — 103; teised järgnevad alla 100. (Eelmisel aastal oli esikohal Pöder, kes oli möödunud aastal V kohal, 231 raamatuga.)

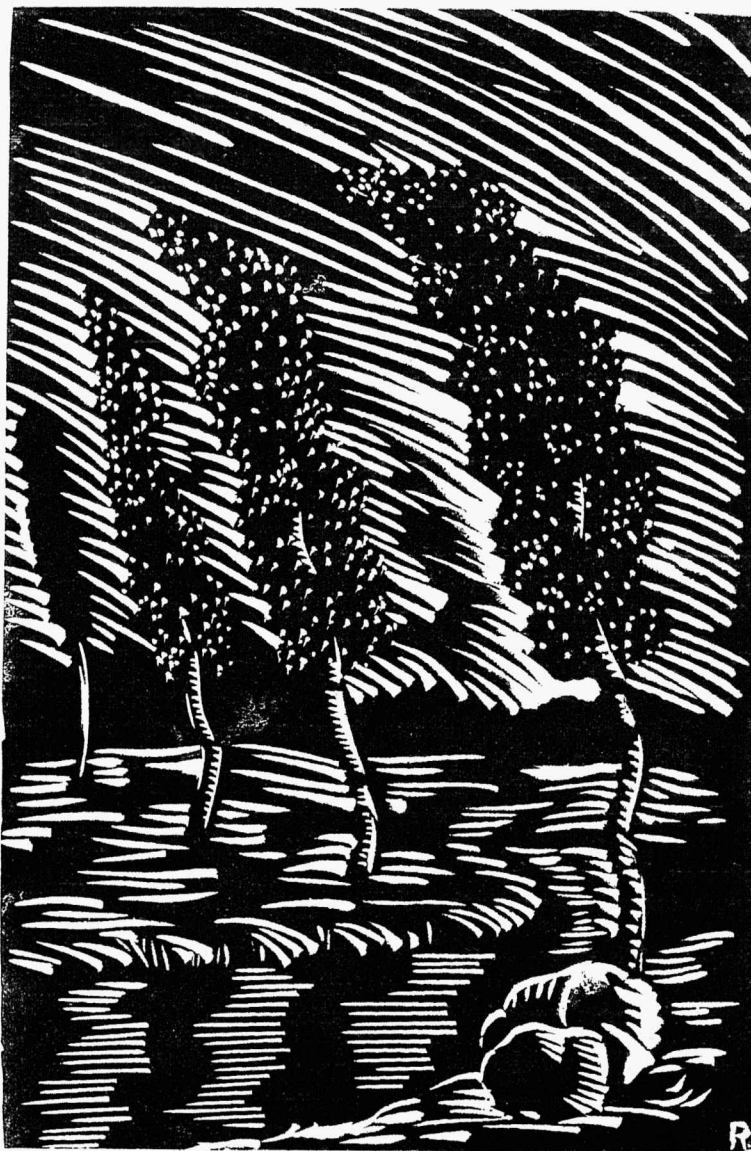
On väidetud, et liigne „raamatute neelamine“ kahandavat õppimisresultaate. Läinud ja ka eelmiste aastate kohta ei osutu see väide päriselt tõeks. Nii olid möödunud aastal paljud lugenud õpilased enamikus paremad oma õppetöö jõudumises, kõige rohkem lugenud isegi (mavist ei eksi) cum laude. Sellega pole öeldud, et rekordlugemine tarvitseks olla mingiks ideaaliks; kahju igatahes ei too see õpilasele ka mitte. Ideaaliks võiks öieti pidada seda, kui kogu klass loeks tasavägiselt. Selliste klasside kohta ei ole mul käesoleval juhtumil, kahjuks, mitte andmeid käepärast kogusummas kõigi raamatukogude kohta. Demonstreerin seda siis ainult näidetega eesti keele ainekogu alt. Selliste ideaalsete eesti keele ainekogu tarvitajate klasside hulka kuulusid läinud aastal kõik esimesed klassid, siis jaoti kolmandad klassid, kus arvulised lugemise vahed üksikute õpilaste juures polnud kuigi silmatorkavad. Loomulikult nähtuseks ei ole aga mitte see, kui ühes ja samas klassis mõned loevad näiteks 191, 184, 122, 98, 86, 84 jne. raamatut, teised vaid 7, 5, 4, 2, 1 raam. ja üksikud õpilased mitte ühtki raamatut.

Ühele ebanähtusele oleks siinkohal ka asja pöördä tähelepanu, nimelt sellele, et üksikud õpilased ei hoiaks liialt kaua raamatuid oma käes. Raamat peab olema alaliselt liikvel, siis täidab ta oma ülesande mitmekordselt paremini kui lebades tarvitamata ühe õpilase kodus laudil.

Nende väikeste vahemärkuste järele võiksin lõpetada oma kirjutise. T. T. G. on igatahes kokku võttes rohkem kui rahul oma läinud-aastaste saavutistega raamatukogu tarvitamise alal.

Käesoleval aastal on raamatukogud jällegi endiselt funktsioneerimas, mõned kogud töötavad isegi intensiivsemat tegevust kui mullu. Jääb vaid soovida, et lugemishuvi üha kasvaks ja laieneks õpilaste hulgas ja enam-vähem võrdne lugemine levineks klassides.

Aug. Raud.

L. Raba.

TUULES.

Kaks miniatüüri.

Tuuletar.

Ohoi! Eest ära!

Ja edesi, taas ikka edesi: vallatult naerden, hullaten ta armastab kõike enese ymber, enim aga, mis on kaugel . . .

Ta haarab oma embusse kõik, keerutab hetkeks kõrgelle, kõrgelle ja paiskab taas jälle alla.

Kes pahandub seepärast tujukalle, yha ot-sisklevalle, lõbusalle Tuuletari!?!

Kui aga on väsinud Tuuletar, kui on tyytund mängimast — ta poeb hilju üksindusse.

Keegi ei tohi näha Tuuletari kurvana, ta nägu, mis muutund võimetu viha piitsutusel:

miks, miks pole ta ometi nii tugev, ah! haaramaks kogu maailma oma embusse, armastamaks pidevalt, vahetumalt kogu elu tema avaldusin!

Oi, ja Tuuletari syda on palav — pää aga kylm ja kaine: sellen seisabki Tuuletari traagika. Võib-olla, et — aga ei, seda ta ei tea, ei tahagi teada!

Ohoi! Eest ära!

Tuuletar ärkab taas!

A. H.

Sügisele.

Armastan päikeseküllaseid kevadilmu, armastan sädelevaid päikesekiiri, ent sina, sügis,

sa tuled siiski. Tuled sünguse ja kurbusega, tuues kaasa kaebeid, nuttu. Ma ei taha, et sa tuled! Põgeneksin su eest igavesse kevadesse. Sa tead seda, ent tuled siiski. Kas — kas sa vahest aimad, et mu sügavamas südamesopis põleb igatsus su järele? Et armastan su kurba üksindust, su metsikust, su viha, su kaebeid, su nuttu ja — sind, sügis!? Kui vaatlen närtsivat loodust, siis oleksin valmis ütleva halvimaid sõnu ja kibedusi: „Vihkan sind!“ Ent sina vaid naerad sellele, mis ütlen, sa loed mu silmist õr-nemat.

Oo, kuis olen siis nii väeti, et ei suuda peita silmis helkivat armastust! Ja sügis — ta mõis-tab lugeda kõike mu silmist.

Segadusse satun: kas siis tõesti armastan sügist rohkem kui kevadet? Tõrgun veel, veel ütlen: ei, kuid ometi tean, et petan ennast.

Võin naeratella kevadele, viibida kevades, lasta öelda: „Olen kevade sõber!“ Kuid mu hing, mu hing igatseb sügist.

Armastan üksindust — ja ainult sügises võin olla üksinda; armastan seltsi — ja ainult sügises leian seltsi, mis rahuldab.

Ma ei taha olla su sõber, sügis! — Ja siiski — ma olen su sõber! Olen, olen!

Sinu, sügis! —

25. IX 32.

Heljo.

Tuli ja vesi.

(Järg.)

Vaikisime hetkeks mõlemad. Üldist rahu segas ainult kajakate monotoonne häälitsemine ja vee hele sulin kiikuva laeva küljelaudade vastu. Madrused ronisid nagu putukad masti-redelitel, korraldades purjesid ja sõlmides nõõriotsi. Jahe meretuul kandis nende katkendilisi lauluheliseid alla. Kõikjal näis valitsevat mõnulev rahulolu ja s e e h a i g u s on juba kergesti nakkav. Olin rõõmus nagu teisedki.

„Teie sõidate Bordeaux'sse?“ katkestas Soolill vaikust.

„Jah, härra professor, kuid — kust teate teie seda?“ Ja korraga taipasin, et olin teinud rumaluse.

„Vestlesin kapteniga. Ta rääkis mulle teie kavatsusest.“

„Teie olete olnud kaunis kangekaelne.“ Soolill naeris, „kuid teie kadunud isa iseloom näib olevat säilinud teis hästi, ja see asjaolu juba vabandab. Lõppeks püsivus, nagu näete, viib sihile.“

Punastusin põhjalikumalt kui enne. Mulle meenus, et kõik kaptenid on lobamokad, iseäranis need, kes käsklevad purjelaevul. Professor juhtis kõneaine teisale.

„Lubage küsida teie kavatsustest laeval? Huvitab teid kirjandus? Lugesed möödub aeg kiiremal, ja see on väga kasulik, sest viibime nädalaid ulgumerel.“

„Jah! Loen meelsasti, kuid sellel laeval pole ju kahjuks raamatukogu. Eelistan nimelt Shakespeare'i ja Tuglas'e teoseid. Keskaegsest röövliromantikast ja igasugustest kergetest ajaviite-romaanidest olen küllastunud. Nad ei huvita mind enam põrmugi.“

„Kuidas suhtute sõjaromaanidesse?“

„Loen neidki, kuid — —“

„Huvitavad need teid!?“ — Eriline elavus valdas professorit. „Meil on siis ühesugused kalduvused. Kas tohin teid paluda oma kajutisse. Katsun jõudu mööda teie soove rahul-

dada, sest oman mõningaid raamatuid laeval.“

Astusin Soolillele järele. Professor armastab sõda? — Imelik! — Uppusin oma mõttesse ja ei märganudki, kui viibisin pisikeses ruumis. Professor soris raamaturiituli kallal, mis asus ümmarguse kajutiakna ees seisva kirjutuslaua kõrval. Möödusid minutid, kuni Soolill ulatas mulle raamatu, mille võtsin vastu nagu unes. Kogu mu tähelepanu koondus kirjutuslaual asuvale käsikirjale, mis kandis päälkirja „Tuli ja vesi“.

III.

Einestasime harilikult laevatekil: Soolill, kapten ja mina. Selleks andis sobivaid võimalusi vana korvmööbel, mis oli asetatud purjede varju, kuna purjed pakkusid mõnusat kaitset kõrvetavate päikesekiirte eest. Professor oli söögiajal kõige jutukam. Avameelselt käsitles ta siis teaduslikke kui ka elulisi küsimusi. Aga peaaegu alati muutusid need kõnelused ägedaks vaidluseks kapteniga, eriti siis, kui jutu aluseks oli mereasjandus. Mina olin erapooletu nois vaidlustes, sest üksikule naisreisijale laeval pole ju sugugi ülekohus olla äärmiselt tagasihoidlik. Teiseks ei ulatunud minu teadmised ühiseks „kaasalöömiseks“, ja nõnda võisin vaid häätahtlikult muiata, kui vaidlus andis selleks põhjust.

Pärast lühikest lõunaaega aga kadus professor oma kajutisse ja ma nägin teda väga harva laevalael piipu tõmbamas või lainetes vahtimas. Vahest oli ta nagu hüpnotiseer, kes unustab tormist merd peegelisedaks, vahest jälle kuulsin teda pomisevat saladuslikult, kui ta astus üle oma kajuti läve. Küllap professor kirjutas oma poolelijäänud käsikirja „Tuli ja vesi“, mida olin näinud ta kirjutuslaual. See teem pakkus mulle suurt huvi ja mu ülimaks sooviks oli vestelda selle üle Soolillega. Ent kunagi ei saanud selleks soodsat juhust.

Päevad möödusid. Purjetasime Põhjameres. Aeg kadus kiirelt, toomata laevaellu midagi uut. Ainult ilmastikus oli sündinud muutus. Endisel päikeseküllasel taevakumerusel ronisid tinahallid pilvekoletised ja õhus tundus midagi rasket, rõhuvat. Hingegi valdas mingi arusaamatu raske tunne ja ma ei tundnud ennast kuigi kodusena. Professor oli muutunud veelgi hajameelsemaks ja koguni salamuret võisin lugeda ta näolt. Aga lõunatundidel, millal puutusin temaga kokku, oli ta ikka rõõmsameelne vestleja nagu tavaliselt. Kapten oli täieline vastand teadusemehele. Ta aeglane loomus põhjustas häätahtliku rahulolu igas tema toimingus, ja see kajastus minuski rahustavalt.

„Tuleb vist torm,“ sõnas Soolill kaptenile, kui jälle kasustasime seda vana korvmööblit.

„Jah, härra professor! Ööseks saabub äike ja — kuid noh — ma tein meeskonnale juba mõningad korraldused. Üks asjaolu aga ei meeldi mulle. Tüürimees, prantslane, keda palmasin mõned kuud tagasi Marseille'st, näib olevat väga upsakas. Küllap ta hässitab teisigi, kuid olen juba igaks juhtumiks valmis.“ Kapten näitas rahulikult oma revolvrit. Professor kahvatus.

„Arvasin juba. Tormist merd on laevad küllaltki ületanud, aga mässulist madruste jõuku tulirelvadega, öieti tulega — väga pahalugu.“

„See kõlab ju nagu mässust laeval,“ sõnasin hirmunult vahele. „Mis põhjustab siis selle meeskonna ebasõbraliku suhte teiega, härra kapten?“

„Oh, kartuseks pole esialgu põhjust, mu preili. See kõik vaid põhjeneb arvamusel, ja kui peakski juhtuma midagi erakorralist, siis, ma usun, enamuse madrustest jääb mulle kindlasti truuks. Minu kaitsel ei sünni teile kõige vähematki halba. Mis võiks mässu põhjendada, seda ei tea ma praegu iegi, kuid, nagu ma juba tähendasin, seisab kogu asi vaid arvamusel ja nii siis pole põhjust ärevuseks.“

Kapteni sõnad ei rahustanud mind põrmugi, sest nägin teda heitvat saladuslikku pilku professorile. Viimane vaatas sügavais mõtteis enese ette lauale ja otsis taskust oma piibu. Süüdanud selle lõppeks põlema, lausus ta korraga minu suurimaks hämmastuseks:

„Jätame selle. Räägin teile midagi tulest ja veest, kui teil jätkub huvi selle teemi jaoks.“

„Rääkige, palun!“ unustasin oma endise hirmu, kuna kapten lõikas vaikides enesele tüki juustu. Soolillel ei näinud olevat täna nagu minulgi söögiisu ja ta algas kohe oma vestlemist:

„Tuli ja vesi — kes neid ei tunneks? Nad mõlemad on oma ühise isa — suure looduse — lapsed.“

„Eksite, härra Soolill! Neil pole mingit

ühist,“ viskas kapten vahele, hävitades ühtlasi hoolsalt toitu.

Professor ei lasknud end eksitada.

„Kogu universum, kogu maine elu toetub nendele kahele elemendile, olgugi et nende omavaheline suhe on vaenulik. Looduse seadus on: tugevam surmab nõrgema. Vee ülekaal kustutab tule ja loitva leegilained sunnivad taganema vee auruna kõrgetesse õhuvaldadesse. Kuid nende ühine jõud püsib igavesti, nõndakaua kuni liiguvad tulised taevakehad pimedas eetriavaruses. Juba muistsed metsrahvad kummardasid päikest kui tulejumalat ja nende usutraditsioonid nõudsid inimelusid ohvriks merele.“

„Need ajad on möödunud,“ lausus kapten. „Vesi on loodud maailma selleks, et kustutada tuld. Tean seda, kuigi ma pole kunagi olnud tuletõrjuja.“

Naersin, kuna professor jätkas tõsiselt oma kõnelust.

„Ärge arvake, et tulel ja veel pole midagi ühist. Vaadake ainult nende koostööd tehnikas — aurumasinais. Juba nende väline kujugi evib ühiseid jooni. Keerlevaid punakaid tulelaineteharju ehib tume suitsuloor, kuna veelainete päid kroonib lumivalge vaht. Mõlemad lainetavad, vahe on vaid värvis. Kas jäävad millegi poolest maha põletavad tulesädemed õhkupaisatud veepiisust tormisel merel? Mõlemad on kuninglikud oma suurepärasel hiilguses. Vee loomus on ainult aeglasem ja —“

„Aeglasem?“ muutus kapten ärevaks. „Teie, härra professor, vast mäletate noid päevi läinud aastal, millal väljusime San-Sebastianist? Kolm päeva, nagu teate, möllas torm, ja meie laev tundus udusulena hiigla lainetemägedel. Puudusid vaid minutid, millal oleksime leidnud oma otsa veelusel karil, kuhu pidi paiskama meid lainete nägematu käsi. Võime tänada ainult õnnelikku saatust, et saame lobiseda nii hooletult siin täna.“

Soolill muigas ja jätkas: „Teie väide on põhjendatud, kuid olen näinud vulkaani tegevust, mis nõudis ohvriks tuhandeid inimelusid, ja seda ainult sekundite jooksul. Kuid see pole veel oluline. Tule all võime mõista inimsoo jumalakultust — usku. On ümberlukkamatu tõde, et iseäranis tulel on suur ülesanne looduse ülesehitamistöös. Ta sigitab elu, soojendab ja valgustab. Inimese kätes aga muutub ta surmakülvavaks relvaks. Usk on olnud ja on praegugi inimese õilsamate tunnete ja hingeelu nurjakiviks. Aga usuga käsikäes kõnnivad ajaloo koltunud lehekülgedel õudsed minevikuvarjud: ristisõjad ja inkvisitsioon tuhandete tuleriitadega, mille mustav suits tõsis ühes inimsoo valukarjatistega kõrgele tundmatu jumala poole — sellesama jumala poole, kelle pärast ohverdati oma elu ja aateid.“

„Pole vaja suunduda keskaega,“ arvasin mina. „Vaadeldge tuld sõjategurina. Seesama tuli, mis ehib tõrvikuid võidusümbolina kultuurikandjate kätes, seesama tuli sülitab sõjaväljul rauda inimsüdameisse. On selles süüdi tuli või need tõrvikukandjad, kes avastavad ikka uusi saladusi eduks sõjatehnikale? Eduks!? Kas ka inimsoole? — Oh kui naeruväärt on nad kahekümnendal sajandil!“

Ma ei tahtnud mingil kombel solvata Soolille, ent mu isa mälestus sundis mind väljendama avameelselt oma arvamust. Professor

vaatas mind korra uurival, juhtides siis oma pilgud enese ette.

„Tuleleegid evivad tungi tõusta kõrgemale, kuna vee sulisevad lained roomavad madalamale. Pisarad pühivad kurbust inimhingest, kuna aatetuli teda kannab parimase tuleviku. Võib siis panna pahaks inimsoole mõningaid eksimusi, kui need on sihitud paremuse poole. Sõdides taotlevad riigid paremaid elamisvõimalusi, ja lõppeks kogu elu on võitlus.“

(Järgneb.) E. Saks.

Valisime.

„Sellega avan siis tänase avakoosoleku!“ Tont võtaks, see läks rappa! Tahtsin ju alata nendesinatsete armsate sõnadega: tulen teid tervitama oma veikese kirjakesega . . . jne., just nagu vanal ajal, kuna olen ju selline olevus, kes küünte ja hammastega vanast kuldsest ajast kinni hoiab. Kas tol ajal nähti midagi niisugust, et üks „ontlik“ ja korralik tütarlaps korraga kooliruumes räägib sõnu, nagu selle epistli alul. Siis kõnniti ingellikul tipsammul, löödi sõstrakarva silmad unistades taeva poole ja igatseti muinasjutuprintsi, kes viiks ära kaugele, aina kaugemale . . .

(O tempora, o mores! Mu õrnades kõrva-kestes praegu kõmab too kannibaalne kabjaplagin, millega üks väga kõrgelennuline klass suvatseb tõtata vahetunni ajal alumistes sfääridesse oma patust keha kinnitama, kuigi sel alal on jõutud tähelepanuväärsete saavutisteni juba tunni ajal.)

„Kaugemale, kaugemale!“ laiutasid ruumika joonistusklassi uksele kaks üliauväärse näoga õpilast, kes valvasid just nagu paradiisi. Kisa ja kära oli poole valla eest, oigamist ja hädaldamist veel natuke enam.

„Ärge trü-ügige!“ hoiatavad ükselseisjad. „Eee — ärge trüügige!“ ägab kuski õige all üks tundmatu Keegi sootuks hauahäälega. Ja just sealt, kus õpilastejõuk kõige suurem ja kokkukiilutum, hakkab ülespoole kerkima üks olend, keda kuidagi moodi ära tunda ei taha: juuksed silmil, nägu punane, ise koledat ähmi täis. Viimaks too õilis sangar ongi jõudnud end püsti ajada, kogu kehahoius ülev ja revolutsiooniline: oli jõudnud omal abil üles valguse poole! Täis tänutundmust tõstab ta kõrguste poole (milleks sel juhul oli joonistusklassi ukse ülemine veer) oma silmad ja kindlasti vist õhkas: „Üle konarluste tähtede poole!“ Ja konarlusi seal all oli olnud palju, kui arvestada kõiki neid kinganinu ja konnasilmi, millel pidi tallama, enne kui jõudis niikaugele.

Minnakse ju valima õpilaskonna vanemat! Ja eks see vist ikka ole kohe päris kindel, et neil häälte, mis ära antud kesk seda koledat trü-

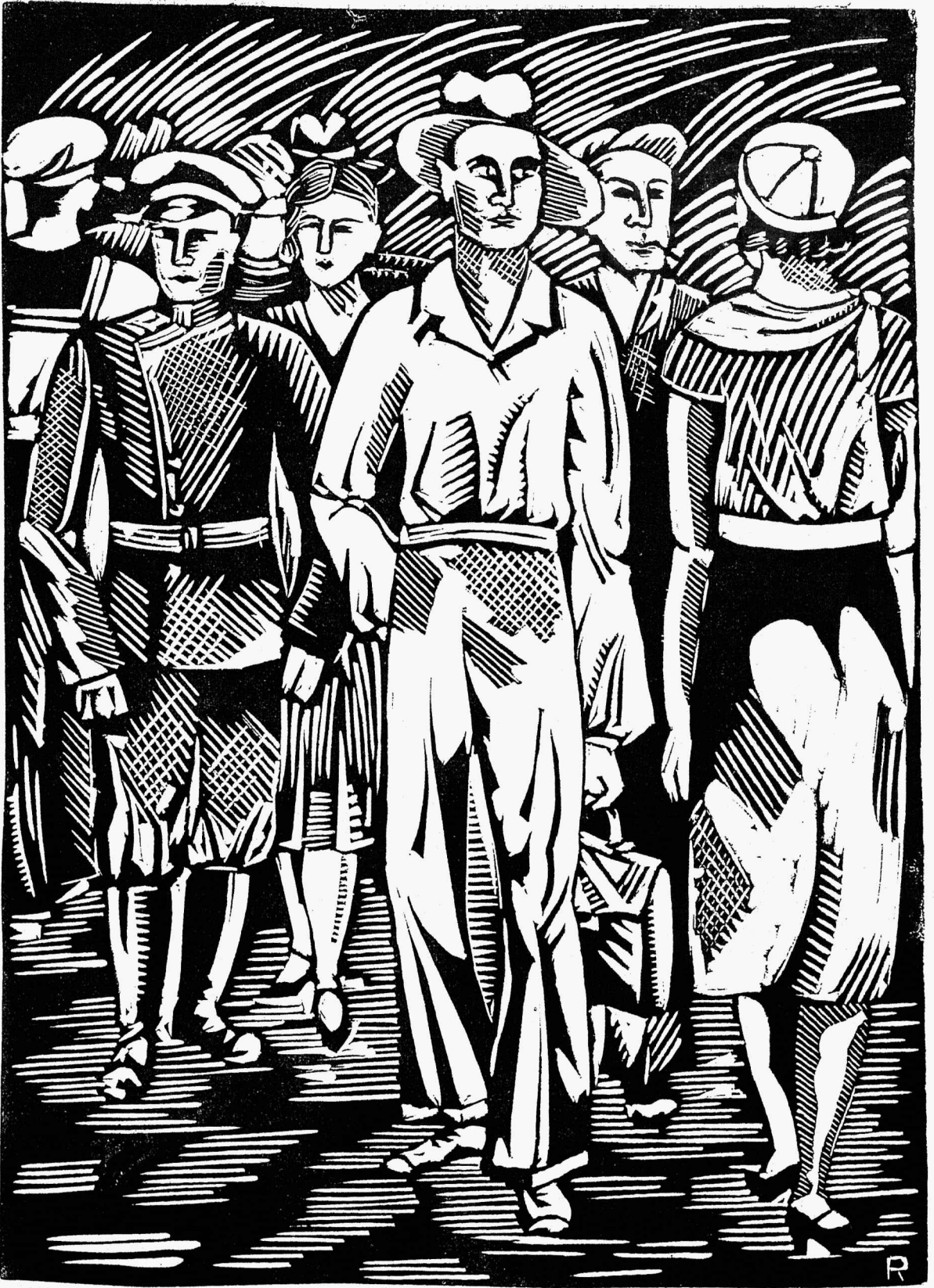
gimist ja tungi, on „toppelt“ väärtus. Kus sa's võid nüüd pikkamisi liikuda ukse poole, oodata, kuni teised tasapisi välja venivad, ja siis ise asemele nihkuda! Paistaks nii välja, et asja vastu üldse puudub huvi. Hoopis mõjuvama mulje jätab, kui sa koleda hoo ja pöörase pressiga ükselseisvad „takistused“ kõrvaldad, või, parem juba, nad jalust maha jooksed (ruumi isetegevusele!) ja siis hirmsa sõjakisaga hääletama tormad. Hääle andmine (nii kaudes kui ka otseses mõttes) aina suureneb.

Ühes aknapoolses nurgas keegi üpris energiline ja teovõimas isik, kes nähtavasti pärit kustki vanemast klassist, vehib surmapõlgavalt pliatsiga ühe vähema õe nina all. Teeb vist tolele selgeks omalt poolt eelistatava kandidaadi häid ja veel paremaid külgi, et hääletaqu ikka selle poolt ja üteltu teistele kah. Kus selle õnnetuse ots, kui äkki ei valita seda tema kandidaati, kes kehastunud geniaalsus ja häädus ise: tark ja kaval, vaikne, uhke ja alandlik, üldse ja ühesõnaga kõik, mis ühelt isikult võib nõuda.

Vaene hingeke, kes kogu seda kiidulaulu pealt kuulanud, on hirmust juba poolsurnud; ära minna aga ka ei julge, vehib ju ta kallid koolisõts nii respekti sisendavalt pika pliatsiga, kuna ta kõnevoolul ei näi tulevat lõppu. Viimaks karm saatust nähtavasti siiski kuulis ta salajasi õhkamisi, ta piinaja on veendunud, et küllap sellele nüüd juba jatkub, ja tormab edasi ühe teise juurde, keda hädasti vaja juhatada õigele teele.

Eemal laua juures loeb üks klassiauhoidja õpilasi, kes tema klassist juba hääletamas käinud. Sügava ja õnnetust ennustava häälega kuulutab ta, et küllap vist nende klass jääb viimaseks ja kõige taha; tema küll rääkinud ja öelnud, et mingi nüüd ometi kõik. Aga näe, kas teevad nii! Otse näost on näha, et ta tunneb tõsist kurbust.

Ent mitte ükski see „hüüdja hääl kõrves“ pole õnnetu. Kuigi roosilises tujus ei ole vist ka üks muidu nii naeratleva näoga õpetaja, kes

L. Raba.

SADAMAS.

näib olevat sattunud otse sipelgapessa. Täis õilsat, hävitavat viha esitab trobikond õpilasi talle arupärimisi, kuis ta ometi oli tohtinud avaldada arvamist, et üks kandidaatidest pole sobiv oma kohal. Kuidas ta ometi võis hakka-ma saada sellise taevassekisendava ülekohtu-ga?! Talle päästjaks osutub uus „sats“ õpilasi, kes nende „õigluse eest võitlejate“ read segi paiskab ja ruumi uuendatud lärmi ja kisaga täidab, nii et mitte omaenese sõnustki enam aru ei saa. Kesk seda mürglit ja segimist järsku

kostab südantlõhestav hüüd: „Sa, Maali, ikkagi hääletasid selle poolt, keda ma ei tahtnud!“ Hüüust kostab valulik mahajäetu kurbus ja rii-vatud sõprustunne, see on nagu hädakisa selle-sinatse kuripatuse maailma õeluse pärast, kus mitte ep ole enam ausust ja truudust, nagu va-nal heal ajal. Jah, maailm on kuri, keegi enam ei hooli õrnust õpetusist (mis saadetud mõ-nest võrdlemisi tugevast müksust, aga see tuli puhtast sõprusest!)! — Ei ole enam vana hea aeg!
T—d.

„Vedelvorst“ „Vanemuises“.

Reedel 23. sept. tuli „Vanemuises“ ettekand-misele Draamastuudio rändteatri külaskäigu-etendusena H. Raudsepa 4-vaatuseline komöö-dia „Vedelvorst“. Tartlased näitasid, et mõis-tavad väärilt hinnata külastajaid, mis-tõttu oli teatrisse ilmunud haruldaset palju inimesi. Rohkearvuline publik vist kannustas näitlejaidki pakkuma oma pa-rimat. Võõras oli stuudiolastele tavaline loid, ainult ajuti esilepurskav koomika; neil edenes kogu ettekanne aina tõusvas tempos, mis lõi tiheda kontakti näitlejate ja publiku vahel. Pea-aegu lakkamatud olid publikus naerupuhangud, õnnestunumaid stseene ja väljendisi tasuti kest-va aplausiga. Ja stseenid enamikult olid töö-POOLEST õnnestunud, mäng täis ülevoolavat lõ-busust ja hoogsat koomikat. Kohati see vii-mane küll kippus muutuma labaseks, ent Näss-näruda talus oli see ikkagi omal kohal. Koo-mikat, seda H. Raudsepa näidendeile nii omast lopsakat, kohati koguni liialt naturalismi kaldu-vat huumorit ja aktuaalset nalja oli nii väljen-disid kui ka žestides ja miimikas.

Peaosas oli Vedelvorst ise — Nässnäruda laisk taluperemees Kustav (A. Mägi). Too oli jäsajas, tublisti karrikeeritud kuju, kes aga omas „õrna hinge, mis nii rängasti igatses rahu“, et ta parima meelega aina oleks maganud. Eriti iseloomustav talle oli II vaatuse monoloog, mil-les ta jutustas sulasele oma unenägu. Laiskus pidi olema maailma põhipuuks; tema lepiks kõi-gega, lastagu tal vaid rahulikult magada. Ai-nult „susimist ta ei salli“, kuna see teda „när-vöörib“, s. o. unest eksitab.

Otse Vedelvorsti vastandina on kujutatud sulane Joosep (K. Otto), kellel sekeldusi ja veme imepalju, ainult talutööde üle ta just suurt muret ei näi tundvat. Osakandja muutis kuju huvitavamaks terves komöödias: ilmnes nii selgesti saarlase üleolevat suhtumist suure-maialasse, ja seda muljet aitasid veelgi süven-dada hästitabatud saarlase murrak, intonat-sioon ja sobivad žestid.

Üldse näib, et stuudiolased hiilgavad just oma miimika ja liigutusiga; selge näite sellest

andis Lo Tui Nässnäruda perenaise Marina, kel oli lavaliselt võrdlemisi tänamatu osa, aga kes siiski lõi haruldaset uhke perenaisetiübi just oma miimikaga.

Mõlemate teiste naiskujude — tüdruk Maali ja võõrmündri tütar Tiiu — suhtes võiks öelda, et need tundusid veidi nigelavõitu; või-malik, et autor on püüdnud Tiiut natuke ideali-seerida; mulje igatahes jääb kahvatuks.

Täiesti õnnestunud käsitluse näidendis on leidnud võrdlemisi kulunud tüüp — libeda-keelne vagatseja. Taneli, Ristimetsa võõr-mündri (A. Rutoff), tolle näiliselt nii vaga ja vaiksehäälelise jumalasalasega, kes tõelikult aga jälgib ainult enese kasuid, on Raudsepp jälle loonud ühe huvitava kuju meie näitekir-jandusesse. See Tanel, kes nii südantlõhes-tavalt võis õhata vaeste paganate eest Indija-maal, kellele veel pole paistnud usuvalgus, kao-tas kogu oma suure ohvrimeelsuse, kui kippusid nurjuma ta kavatsused, tüdart mehele panna suure päranduse saanud Vedelvorstile. Siis kaob isegi ta lohisev, ühetooniline kõneviis ja vanamehe-näss näitab, et ta mõistab ka teot-seda. A. Rutoff'i mäng oli siin variatsioonide-riks ja ilmekas.

Võrdlemisi hästi sai oma osaga toime ka karjus Eedo (R. Kolk), kelle poisikeselikke üleannetusi publik kviteeris naeruga.

Näib, et E. Türgil kui näitejuhil selle ko-möödia lavastamises on olnud tänuvul ülesanne, tulemused kõigiti rahuldavad, nagu võib lugeda dekoratsioonigi — lihtsat, laokilejätetud talu-õue — päris õnnestunuks.

Publik avaldas oma heakskiitmist marulise aplausiga. Annetati haruldaset palju lilli nii näitlejatele kui ka autorile enesele.

„Vedelvorsti“ tuleb lugeda üheks hooaja tu-juküllasemaks lavastiseks; see kindlasti kuulub kassatükkide sekka. Tuleb vaid kahetseda, et „Vanemuine“ oma repertuaari ei mõista valida niisuguseid tükke mingi „upperpallitava elu“ asemele, mille nigelavõitu ja ilmetut mannetust kritiseeriti õige teravalt ja mis ka ei suutnud läbi lüüa.
T—d.

Väljavõtteid T. T. G. 1931./32. õ.-a. aruandest.

Kuna ruum ei luba esitada üksikasjalikku aruannet 1931./32. õ.-a-st, esitame sellest siinkohal tähtsamaid väljavõtteid. Sulgudes esitatud nrid on eelmisest 1930./31. õ.-a-st.

1. **Õpilaste arv:** õppeaasta alul — 506 (531); tuli juure 21 (21); lahkus 45 (23); õppeaasta lõpul 482 (529).

2. **Puudumine:** puudunud tundide üldarv 20091 (23120), iga õpilase kohta 41,7 (43,7); sugugi ei puudunud õpilasi 47 (51), nende % 9,75 (9,64); hilinevõtmiskordi 200 (326), iga õpilase kohta 0,41 (0,61); ei hilinevõtnud 358 (318) õpil., nende % 74,3 (60,1). Klasside järjestus puudunud tundide vähemast arvust suuremani: IIIb — 30; IVc — 31,4; IIa — 33,8; IIIa — 33,9; Ic — 34; IIc — 34; IIIc — 35,8; Ib — 43; IVa — 43,7; IIb — 43,9; Va — 47,6; IVb — 48; Ia — 48,5; Vc — 52,6; Vb — 58. Klasside järjestus nende õpilaste järele, kes sugugi ei puudunud, protsentuaalselt suuremast arvust vähemani: IIa — 24,4; IIIb — 16,1; Ic — 13,8; Vc — 13,5; Ia — 9,7; IIc — 9,7; IIIc — 9; IIIa — 7,1; IIb — 6,8; IVa — 6,5; IVb — 6,4; Vb — 6,1; Ib — 6; Va — 3,7; IVb — 0. Klasside järjestus hilinevõtmiskordade järele vähemast suuremani: Vc — 0,135; Ic — 0,17; IIIc — 0,18; Va — 0,22; IVa — 0,23; IIIb — 0,26; Ib — 0,27; IIb — 0,27; IIIa — 0,29; IIc — 0,3; IIa — 0,47; IVb — 0,65; Ia — 0,8; Vb — 0,9; IVc — 1.

Klasside järjestus nende õpilaste järele, kes ei hilinevõtnud, protsentuaalselt suuremast arvust vähemani: Vc — 86,5; IVa — 84; IIc — 83,9; Ic — 82-8; IIIc — 82; IIb — 81,8; Va — 81,5; IIIb — 80,6; IIIa — 78,6; Ib — 72,2; IVb — 70; IIa — 64,4; Ia — 61,3; Vb — 54,6; IVc — 51.

3. **Edasijõudmine:** üle viidud järgmisesse klassi 301 (313), nende % 62,4 (59,1); järeleksameid 129 (137), nende % 26,8 (25,9); endisesse klassi jääjaid 50 (78), nende % 10,8 (14,74); cum laude'sid 17 (16), nende % 3,6 (3); nõrku nreid kogu koolis 316 (440), iga õpilase kohta 0,66 (0,83). Klasside järjestus üleviimise protsendilt paremalt halvemale: Va — 74; Vb — 72,7; IVa — 71; Ib — 69,7; Ic — 69,3; IIIc — 68; IIIb — 67,7; Vc — 67,6; IIa — 66,7; Ia — 64,5; IIIa — 53,6; IVb — 51,6; IIb — 50; IIc — 48,4; IVc — 45. Klasside järjestus järeleksamite protsendilt paremalt halvemale: Vb — 18,2; Ib — 18,2; Ia — 19,4; IVa — 19,4; IIa — 20; Ic — 24,1; Va — 26; IIIb — 27,1; IVb — 29; Vc — 29,7; IIb — 31,8; IIIc — 32; IVc — 35; IIc — 35,5; IIIa — 39,3. Klasside järjestus istuma-jääjate protsendilt

paremalt halvemale: IIIc — 0; Va — 0; IVc — 2; Vc — 2,7; IIIb 3,2; Ic — 6,6; IIIa — 7,1; Vb — 9,1; IVa — 9,6; Ib — 12,1; IIa — 13,3; IIc — 16,1; Ia — 16,1; IIb — 18,2; IVb — 19,4. Cum laude'sid klassides: Ia — 5; Ib — 3; IVa — 2; Ic, IIb, IIIa, IVb, Va, Vb, Vc — à 1; ülejäänud klassides polnud cum laude'sid.

Klasside järjestus nõrkade rohkuse järele iga õpilase kohta paremast halvemale: Va — 0,26; IIIc — 0,32; Vc — 0,4; IIIb — 0,45; Ic — 0,48; Vb — 0,48; Ib — 0,5; IIa — 0,55; IVa — 0,55; IIIa — 0,57; Ia 0,87; IIb — 0,89; IIc — 1,1; IVb — 1,1; IVc — 1,17.

Klasside järjestus edasijõudmise keskmise numbri järele paremast halvemale: Vc — 3,34; Va — 3,33; Ia — 3,30; IIIc — 3,29; IVa — 3,27; IIa — 3,272; Ic — 3,271; IIIa — 3,264; Ib — 3,261; Vb — 3,23; IIIb — 3,214; IIc — 3,211; IIb — 3,19; IVc — 3,17; IVb — 3,02.

4. **Kord ja hoolsus:** käitumine hea 472 (513), nende % 97,9 (97); käitumine rahuldav 10 (16), nende % 2,1 (3); kord hea 391 (435), nende % 81,1 (82,2); kord rahuldav 80 (81), nende % 16,6 (15,3); kord mitterahuld. 11 (11), nende % 2,3 (2,1); hoolsus hea 315 (357), nende % 65,4 (67,5); hoolsus rahuld. 153 (152), nende % 31,7 (29); hoolsus mitterahuld. 14 (18), nende % 2,9 (3,4); märkuste üldarv 474 (473), iga õpilase kohta 0,98 (0,9); märkusi tehtud mitmele õpilasele 269 (236), nende % 56 (44,6); märkusi polnud mitm. õpil. 213 (293), nende % 44 (55,4). Klasside järjestus käitumise headuse protsendilt paremast halvemale: Ib, IIa, IIIa, IVa, Va, Vb, Vc — à 100; IIb — 97,7; Ib — 96,8; IIb — 96,8; IIIb — 96,8; Ic — 96,6; IVc — 96,6; IVb — 93,5; IIIc — 91.

Klasside järjestus korra headuse protsendilt paremalt halvemale: Vc — 100; Vb — 93,9; Ic — 93,1; IIa — 88,9; Va — 88,9; IVa — 87,1; IIIa — 85,7; Ia — 81,8; IIc — 77,4; IVb — 77,4; IVc — 75,9; IIb — 75; Ia — 74,2; IIIc — 59; IIIb — 48,4.

Klasside järjestus hoolsuse headuse protsendilt paremalt halvemale: Va — 96,3; Ic — 89,7; Vc — 78,4; Vb — 75,8; Ia — 67,7; IVa — 67,7; IVc — 65,5; IIc — 64,5; IIa — 64,4; IIb — 59,1; IIIa — 57,1; Ib — 54,5; IIIc — 50; IIIb — 48,8; IVb — 41,9.

Klasside järjestus märkuste arvu järele iga õpilase kohta paremalt halvemale: Vc — 0,16; IIIa — 0,43; Ic — 0,55; Ib — 0,76; IIIc — 0,84; IIa — 0,87; Va — 0,9; IIIb — 1, IIIb 1; IIc — 1,3; IVb — 1,3; IVc — 1,3; Vb — 1,3; Ia — 1,8; IIIc — 2,14.

Kooli elu.

Kunstiring.

Päale Õpilaspere vanema valimist tuli muudatusi Kunstiringi juhatuses. L. Raba (IVa) — juhataja, abi J. Otsason (Va), kirjat. E. Manna (Vc), abi K. Rootsmann (Ib), laekur — L. Sütt (Ia).

Revisjoni-komisjonis K. Rootsmann'i asemel M. Vassil (Va).

Muusikaring.

Juhatuses koosolekul jagati ametid järgmiselt: juhataja M. Epler (Va), abi H. Hanson (Vc), laekur H. Sika (IIIc), kirjat. E. Krupp (Va) ja abi E. Tobias (Ia).

Kirjandusring.

Kirjandusringi juhatusse kuuluvad käesole-

val õppeaastal: T. Linde Va (juhat.), L. Juksaar Va (abi), M. Kimmel IVb (kirjatoim.), V. Tanilov IIa (abi), A. Mark Va (laekur).

Kirjandusringi raamatukogu on avatud igal suurel vaheajal Õpilaspere toas. Raamatuid saavad lugemiseks ainult Ringi liikmed.

Õpilaspere lugemislaud avati esmaspäeval 26. sept. kell 16. Lugemislaud on avatud igal koolipäeval kella 16 kuni 19-ni.

Lugemislaud asub Õpilaspere toas. Säl leidub meie tähtsamaid ajalehti („Pastimees“, „Päevaleht“, „Spordileht“ j. t.) ja ajakirju („Olion“, „Eesti Kirjandus“, „Looming“, „Talu-pere-naime“, „Eesti Naine“ ja palju teisi). Ajakirjad ja lehed on ainult kohal lugemiseks.

Sygisel korraldatud ekskursioone ja õppekäike.

Esimesed klassid (Ia ja Ib) korraldasid jalutuskäigu Tähtvere metsa; Ila, IIb ja IIc käisid Eesti Rahvaluule Arhiivis ja Eesti Rahva Muuseumis; IVa klass käis Saadjärve sõidu asemel „Eerikal“; Va ja Vc klass yhiselt sõitsid Haaslava Kurepallu seenile; Vb õpilased käisid Taevaskojas; Ib tegi omnibusesõidu veel Ullilasse; Kunstiringi joonistusrühm korraldas joonistusretke Haaslava Haagele.

T.T.G. Vilistlaskogu juubel tulemas. Järgmine „T.T.G.“ number Vilistlaskogu juubelinumber.

Oktoobris möödub T.T.G. Vilistlaskogu asutamisest 10 aastat, mispuhul korraldatakse 16. okt. k. 12 T. T. G. saalis juubelaktus

ja õhtul k. 20 vilistlaste-pidu. Selsamal päeval tuleb kokku T.T.G. VIII (1927. a.) lend, kes korraldavad omavahelise koosviibimise aktuse ja õhtuse peo vahel.

15. oktoobril ilmuv „T.T.G.“ number ilmub Vilistlaskogu juubelinumbrina, kus kirjutavad peamiselt vilistlased; ka ilmub selles numbris pilte ja karrikatuure vilistlastegelasist, mis valmistatud vilistlaste endi poolt. Number ilmub 16 lehekülje suuruses ja värvitrukis. Tellimishind endine.

Vilistlaskogu on kindlas veendumuses, et nende juubelipidustused leiavad rohkem osavõttu kõigi poolt, kellel on T.T.G-ga sidemeid, samuti loodavad, et ka „T.T.G.“ vilistlaskogu number väärrib rohkem ettetellimist.

Teateid teistest Tartu keskkoolidest.

T.P.G. (Tartu poeglaste gümnaasium).

Õpilaskonnanähtajaks on Leonid Kallas Ve, õpilaskonna juhatuses: M. Tõruke, A. Tanirov, A. Joonas, E. Jonasse. Õpilaskonna valib asemikekogu, kuhu kuuluvad: 3 esindajat igast I ja II klassist, 4 esindajat igast III, IV, V klassist ja 1 asemik igast ringist. Asemike üldarv praegu on 55.

Ringe poeglaste gümnaasiumis on 9, nimelt: Tehnikaring (juh. A. Kriisk Vt), Spordiring (J. Muuda Vt), Malering (A. Joonas Ve), Humanitaarring (J. Veske Vh), Fotoring (B. Luik Vr), Loodusteadusring (A. Raska IVr), Kunstiring (H. Väik Vr), Võõrkeelting (J. Eichelmann IIIr), Karskusring (V. Peed IVt).

Humanitaarring ja Loodusteadusring annavad kumbki välja oma ajakirja, varem oli ka veel seinajakiri. E. P.

T. Ö. G. (Tartu õhtune gümnaasium).

Õpilaskonnanähtajaks on T. Ö. G-s Ilmar Amberg, kelle valis kogu õpilaskond ühistunnil; kandidaadid sellele kohale püstatab Esindus, kuhu kuulub igast klassist 2 esindajat. Niisugune kord pandi maksma alles käesoleval õppeaastal. Ringe õhtuses gümnaasiumis on 5: Spordiring, Humanitaarring, Malering, Hõimuring, Laulu-, muusika- ja näitering.

Õpilaskonna häälekandjaks on ajakiri „Rada“, mis ilmunud juba pikemat aega.

H. T. G. (H. Treffner'i gümnaasium).

Õpilaskonna vanem on Heino Paal, valitud õpilaskonna üldkogu poolt.

Ringe koolis 8, millest suuremad Füüsika-matemaatika-loodusteadusring (juh. J. Jõgi) ja Karskusring (Ev. Paap). Peale selle veel Usulis-eetiline ring, Spordi-, Muusika-, Male-, Humanitaar- ja Dramaatiline ring.

Õpilaskond on seni andnud välja ka oma trükitud ajakirja „Miilangut“.

Hindmõistatis nr. 1.

1	2	3	■	4	5	6	7
8				■	9		
	■	10					
11	12	■	■	■	■	■	■
13		14		15	■	16	17
18			■	19	20		
		■	21				
■	■	22	■	■	■	23	
24	25		26			■	
27		■	28				
29				■	30		

Ülalalt alla: 1. maakoht Itaalias; 2. asesõna; 3. sõiduk; 4. lebamiskoht; 5. kuritöö; 6. edev naer; 7. tühi koht millegi sees; 12. põllutööriist; 14. kartlik; 15. ühe

A. Saali jutustise tegelane; 16. mida tehakse enne magamaheitmist; 17. algrahva liige endises Mehhikos; 20. koht, kuhu on heidetud risu, rämps; 22. tekib põlemisel; 24. mille peal liigume; 25. taevakuma; 26. suu osa.

Pahemalt paremale: 1. tuntuim Riigikogu liige; 4. helitöö; 8. eesti maalikunstnik-õpetaja; 9. meesterahva nimi; 10. kivisammas; 11. roomaja loom; 13. joodik; 18. himur; 19. ravitseja; 21. tekkimine, tekkimislugu; 23. meesterahva nimi; 24. vahendaja spiritistilikel toiminguil; 27. viljalade parsil; 28. mida tekitab mädanemine; 29. vald Rõngus; 30. nõiduseline, kade.

Õigete mõistatajate vahel loositakse välja 10. oktoobril Ferenc Hercegi „Djurkovitsi tütreid“.

Õiendis.

Esimesse „T. T. G.“ numbrisse on sattunud mõningaid eksitavaid vigu.

Vaata lk. 12: „T. T. G. Õpilaspere Esindus 1932./33. õ-a.“ IVa Hilda Tõnisson pro Hilja Tõnisson, IVb Hilja Põltsamaa pro Hilda Põltsamaa, IIIa Alma Parmson pro Leida Morgen.